

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Bedachtzame revolutionairen. Oost-Duitse en Tsjechische oppositiebewegingen, 1975-1990

Bloem, F.

Citation

Bloem, F. (2010, June 10). *Bedachtzame revolutionairen. Oost-Duitse en Tsjechische oppositiebewegingen, 1975-1990*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/15666>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/15666>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Stellingen

1. Socialistische overtuigingen speelden, ook na 1968, in de oppositiebewegingen van de DDR en Tsjechoslowakije een grotere rol dan in de bevolking van die landen.
2. Het beschavingskritische, soms antiwesterse aspect in het dissidente denken wordt in de historiografie bij de Oost-Duitsers te veel benadrukt en bij de Tsjechen te weinig.
3. Juist het neerslaan van de Praagse Lente zorgde ervoor dat binnen de Oost-Duitse oppositie de droom van een democratisch socialisme intact bleef.
4. Een kritische houding ten aanzien van de Bondsrepubliek Duitsland was in de DDR geen beletsel, maar een voorwaarde voor oppositie tegen het Oost-Duitse regime.
5. De in de Tsjechische historiografie over het communisme bestaande voorkeur voor bronnenuitgaven boven synthetische studies laat zien hoe gevoelig bestudering van dit recente verleden ligt.
6. De productie van samizdattijdschriften verhield zich omgekeerd evenredig tot de beschikbaarheid van alternatieve nieuwsbronnen: de nabijheid van de West-Duitse televisie en radio was daarom een zegen voor Oost-Duitse dissidenten, maar een vloek voor hun geschiedschrijvers.
7. De geschiedenis van het communisme wordt te vaak geschreven als een geschiedenis van verval.
8. De neiging dissidenten tot voorbeeldfiguren te stileren is een belangrijke impuls voor de financiering van historisch onderzoek naar oppositie tegen het communisme, maar een obstakel voor de kwaliteit ervan.
9. Onderzoek naar de weerklank van de bevolking op de Oost-Duitse en Tsjechische oppositiebewegingen is als het zoeken van een zwarte kat in een donkere kamer.
10. Wat de Tsjechische dissidenten nog het meest van hun Oost-Duitse tegenhangers onderscheidde, was hun gevoel voor ironie.
11. Het idee dat meer aandacht voor de nationale geschiedenis de integratie van minderheden zou bevorderen, berust op de misvatting dat historisch besef mensen nader tot elkaar brengt.
12. Wanneer de principes van de ‘antipolitiek’ ook in Nederland zouden zijn doorgedrongen, was er hier al lang een gekozen burgemeester.